

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม
 Relationship Between Academic Administration and Educational Quality
 Assurancein System in Schools Under Samutsongkram
 Primary Educational Service Area office

ธัญศญา ธรรมโสภณ^{1*}, จุฑาทร์นั นรินทร์²
 ThansaYa Thassopon¹, Jutharat Nirundorn²
¹ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลวัดดอนไผ่

²สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

¹Director of Watdonkaidee Municipal School

²Education Administration, Faculty of Education Bangkokthonburi University

*ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: watinee_prong@hotmail.com

Received: July 22, 2020; Revised: October 19, 2020; Accepted: October 24, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม 2) ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน 104 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 208 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่าโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ABSTRACT

The purpose of this research were to study, 1) the level in academic affair administration in schools under Samutsongkram Primary Educational Service Area Office . 2) study the school quality assurance system in schools under Samutsongkram Primary Educational Service Area Office. 3) to find the relationship between academic affair administration and school quality assurance system under Samutsongkram Primary Educational Service Area Office . The samples were 104 schools under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 2 . There were 2 school informants totally 208 people. The statistical used to analyz the data by using descriptive statistics namely frequency, percentage, arithmetic mean, and standard deviation, and the inferential statistics using the Pearson Moment Correlation.

The results of this research revealed that:

1) The level of academic administration in schools under Samutsongkram Primary Educational Service Area Office ,as a whole and as each aspect, were at a high level .

2) The quality assurance system of under Samutsongkram Primary Educational Service Area Office, as a whole and as individual, were at a high level

3) There was positive statisticall significantly relationship between academic administration and educational quality assurance system in school under Samutsongkram Primary Educational Service , Area Office at..05 level

Keywords: academic administration, educational quality assurance system

บทนำ

การบริหารงานวิชาการ เป็นการบริหารกิจกรรมทุกประเภทในโรงเรียน โดยจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ทั้งนี้ การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ให้มีความเจริญออกงามทั้งทางด้านสติปัญญา ความรู้ คุณธรรมความดีงามในจิตใจมีความสามารถที่จะทำงาน และคิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง สามารถเรียนรู้ แสวงหาความรู้ ตลอดจนใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์ มีสุขภาพร่างกายและจิตใจ

สมบูรณ์แข็งแรงประกอบอาชีพได้ มีวิถีชีวิตกลมกลืนธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสามารถปรับตัวได้ในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับอุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและทำสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาชั้น

พื้นฐาน และพัฒนาความรู้ ความสามารถ เพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่า การศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนสามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ (เอกชัย เอกขุนฤทธิ์, 2556)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 กำหนดขอบข่ายการบริหารงานในสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน คือ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารงานทั่วไป ซึ่งในการบริหารงานด้านต่างๆ นั้น ถือเป็นหน้าที่ที่ผู้บริหารต้องรับผิดชอบโดยตรง ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานให้มากขึ้น โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจหรือภารกิจหลัก ส่วนงานบริหารงานอื่นๆ เป็นงานสนับสนุนวิชาการ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการที่ให้งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งจะต้องขับเคลื่อนไปสู่สถานศึกษาอย่างทันที มีแนวทางในการบริหารนิเทศติดตาม ส่งเสริม สนับสนุนประสิทธิภาพในการทำงานทั้งในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระบบประกันคุณภาพการปฏิรูปหลักสูตร ปฏิรูปการเรียนรู้อะไรก็ตาม วิจัย ทักษะ ท้องถิ่น นโยบายที่สำคัญเกี่ยวกับยาเสพติด การส่งเสริมการอ่าน การวิเคราะห์และสำรวจช่วยเหลือโรงเรียนที่มีปัญหา ด้านข้อมูล สื่อ สารทาง คอมพิวเตอร์และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อสร้างความ

เข้มแข็งของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546: 6)

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นงานที่มุ่งเน้นการพัฒนาสติปัญญาความรู้ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรมเจตคติและค่านิยมให้ผู้เรียนเป็นคนเก่งคนดีและมีความสุขดังนั้นงานวิชาการเป็นตัวชี้วัด คุณ ภาพ ผู้ เรียน และ ความ สำ เร็จ ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2546: 33) หากพิจารณาขอบข่ายและภารกิจงานวิชาการเป็นหลักในการประกันคุณภาพตามกระทรวงศึกษาธิการ มี 12 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) การพัฒนาระบบการเรียนรู้อะไรก็ตาม 3) การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552:3)

การบริหารงานวิชาการมีขอบข่ายครอบคลุมกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ได้คุณภาพและมาตรฐานผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งการประเมินคุณภาพ การศึกษาภายในและภายนอก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงาน

วิชาการกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม เพื่อที่จะนำข้อเสนอแนะจากการวิจัยไปปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้มีคุณภาพโดยเฉพาะมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนและผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในพร้อมทั้งให้บรรลุตามความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษาระดับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้การบริหารงานวิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 33ก)ประกอบด้วย 12 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 5) การนิเทศการศึกษา 6) การพัฒนาสื่อ, นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 7) การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน 8)

การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 9) การแนะแนวการศึกษา 10) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และ 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นในการจัดการศึกษา และระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน มี 8 ด้าน ดังนี้ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ซึ่งแบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 42 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 70 โรงเรียน และขนาดใหญ่จำนวน 9 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 121 โรงเรียน มีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 242 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 36 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 59 โรงเรียน และขนาดใหญ่จำนวน 9 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 104 โรงเรียน มีผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน คือผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือหัวหน้างานวิชาการ 1 คน รวม 208 คน โดยคำนวณหากกลุ่ม

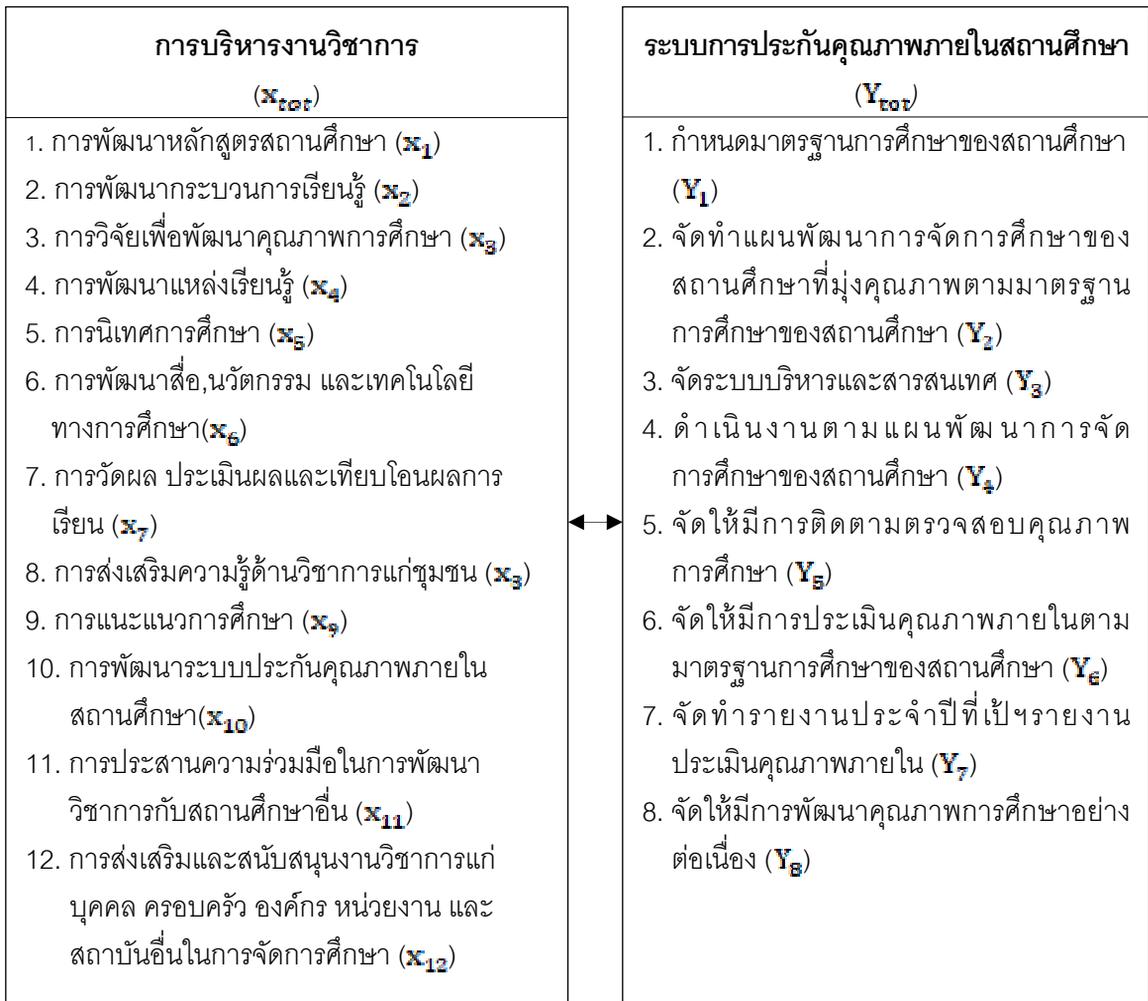
ตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ซึ่งได้จากการเปิดตารางประมาณการ

และการสุ่มแบบชั้นภูมิ(Stratified sampling)

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (X)

ตัวแปรตาม (Y)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู*. กรุงเทพมหานคร.

: กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกัน คุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553*. กรุงเทพมหานคร.

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ซึ่งแบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 42 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 70 โรงเรียน และขนาดใหญ่จำนวน 9 โรงเรียนรวมทั้งสิ้น จำนวน 121 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 36 โรงเรียน ขนาดกลางจำนวน 59 โรงเรียน และขนาดใหญ่จำนวน 9 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 104 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือหัวหน้างานวิชาการ 1 คน รวมทั้งสิ้น 208 คน โดยคำนวณหา กลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน การสุ่มแบบ Stratified random Sampling

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือมาจาก วสันต์ ปรีดานันต์ การบริการงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม (วสันต์ ปรีดานันต์, 2553) โดยจำแนกออกเป็น 12 ด้าน มีจำนวน 38 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการ

ประกันคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือมาจาก มาณพ แจ่มพลอย การศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี (มาณพ แจ่มพลอย , 2556) มีจำนวน 32 ข้อ สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดจัดลำดับคุณภาพ (Rating scales) 5 ระดับของ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert's five rating scale) โดยกำหนดค่าคะแนนของแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารงานวิชาการกับการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารงานวิชาการกับการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารงานวิชาการกับการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารงานวิชาการกับการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับน้อย ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารงานวิชาการกับการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 1 คะแนน

3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยมีขั้นตอนตามลำดับดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามที่มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับของการบริหารงานวิชาการและ

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3.2 เขียนแบบสอบถามฉบับร่างตามโครงสร้างของเนื้อหาครอบคลุมการบริหารงานวิชาการและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

3.3 ตรวจ สอบ เครื่องมือ ที่เป็นแบบสอบถามฉบับร่างที่มีข้อความของตอนที่ 2 การบริหารงานวิชาการ และ ตอนที่ 3 การประกันคุณภาพการศึกษาจำนวน 32 ข้อรวมข้อความคำถามทั้งสิ้น 70 ข้อ เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) ความเที่ยงตรงของข้อความแต่ละข้อใช้ค่า ดัชนีความสอดคล้องIOC (Index of Item Objective Congruence) โดยพิจารณาเลือก ข้อ คำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 โดยทุกข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.50 – 1.00

3.4 นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามฉบับร่างที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 โรงเรียน จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือแบบ มาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของ Cronbach (1970) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.91

3.5 แบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นแล้วเป็นแบบสอบถามฉบับจริงนำไปจัดพิมพ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับคืนแบบสอบถามแล้ว ตรวจสอบความสมบูรณ์การตอบแบบสอบถามและวิเคราะห์

ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและข้อความคำถาม ที่ต้องการทราบผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติที่ใช้การหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

1) หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าเฉลี่ยของความสอดคล้องระหว่างข้อความคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC)

2) การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Aflpha Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach

2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการบรรยาย ดังนี้

- 1) ความถี่
- 2) ค่าร้อยละ (Percentage)
- 3) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้สูตรเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการที่มีความสัมพันธ์กับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม สามารถสรุปสาระสำคัญของการศึกษาได้ ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รองลงมาคือการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และน้อยที่สุดคือการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน รองลงมาคือด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และด้านจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

3. การบริหารงานวิชาการที่มีความสัมพันธ์กับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์ระดับมากที่สุดคือการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนกับการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพในคู่ที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำสุดคือการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กับตัวแปรผลจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

อภิปรายผล

ผลการวิจัย การบริหารงานวิชาการที่มีความสัมพันธ์กับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

1. ระดับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษากับการการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนที่ผลการวิจัยเป็นการบริหารวิชาการถือเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษา ครอบคลุมทุกกิจกรรมของโรงเรียนโดยกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาโดยให้คิดว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการด้วยนอกจากนี้สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาได้มีการจัดการอบรมพัฒนาผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษามาอย่างต่อเนื่องทำให้บุคลากรผู้บริหารและครูมีการพัฒนาตนเองและการพัฒนาการบริหารงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอและถือว่าเป็นบทบาทสำคัญที่จะต้องปฏิบัติเพื่อส่งผลดีต่อสถานศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของโสภา วงษ์นาคเพ็ชร (2553) ได้วิจัย

การบริหารวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการ 12 ด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านและกุลทรี พิกุลแกม (2555) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 2 ผลการศึกษาพบว่าการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงครามโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพใน และจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาต่างๆในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีกระบวนการบริหารจัดการระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับการศึกษาของวิชาชีพ วายุวรรณะ (2553) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษาทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและทองพุด คำเรืองศรี (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธเขต 2 พบว่าระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายุทธเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. การบริหารงานวิชาการที่มีความสัมพันธ์กับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียน เมื่อบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพ คุณภาพของนักเรียนและตัวบ่งชี้ในการประกันคุณภาพการศึกษาที่จะต้องเน้นที่คุณภาพของนักเรียน สายทอง ประยูรคำ (2558) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองบัวลำภู เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองบัวลำภู เขต 1 พบว่าโดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ธนพัฒน์ อภัยโส, จงใจ เตโช (2558) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการ

ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกระบวนการ PDCA ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า ทักษะการบริหารและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกระบวนการ PDCA โดยรวมอยู่ในระดับมาก และทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ส่วนการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษาตามกระบวนการ PDCA จำแนกตามสถานภาพโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหาร โรงเรียนและคณะครูต้องให้ความสำคัญ เอาใจใส่ เร่งปรับปรุง พัฒนาการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมี ทางเลือกในการตัดสินใจและแก้ปัญหา สามารถ กำหนดนโยบายบนพื้นฐานของข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ และสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้สูงขึ้น ด้านส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ ชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนส่งเสริม ให้ความรู้ด้านวิชาการ การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ ให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน วิชาการ เพื่อให้การจัดการศึกษาในสถานศึกษามี ประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าเดิม และการและการ ประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับ สถานศึกษาอื่นและองค์กรอื่น ผู้บริหารสถานศึกษา

และคณะครูต้องให้บริการทางวิชาการเพื่อส่งผลให้ โรงเรียนได้รับการยอมรับว่าเป็นโรงเรียนที่ดำเนิน ภารกิจของโรงเรียนได้ผลและส่งผลให้โรงเรียนมี คุณภาพอยู่ในระดับมาตรฐานตามที่ต้องการ โดย ทุกฝ่ายต้องมีความส่วนร่วมในการดำเนินงานจัด การศึกษา รวมถึงสนับสนุนให้ชุมชนเรียนรู้ ศึกษาดู งานด้านต่างๆ เพื่อนมาถ่ายทอดให้กับนักเรียนและ ชุมชน

1.2 ระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการการทำงาน ประชุมคณะครูทำความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา มีการวางแผน ในการปฏิบัติงานเพื่อเตรียมพร้อมกับการติดตาม และตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา เพื่อให้ สถานศึกษาเกิดความก้าวหน้า ปรับปรุงและพัฒนา คุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ กำหนด ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการ จัด การศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาและชุมชน ต้องมีการประชุมวางแผนเกี่ยวกับการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับความต้องการของ ชุมชนและบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ผู้บริหาร สถานศึกษาและคณะครูควรมี การแต่งตั้ง คณะกรรมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในและใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็น เครื่องมือในการบริหาร การนิเทศติดตามรายงาน การปฏิบัติงาน มีการจัดเก็บข้อมูลตามภารกิจของ สถานศึกษา จัดทำเอกสารสารสนเทศประจำปีและ ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาระบบสารสนเทศ

1.3 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ความสัมพันธ์กับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในเชิงบวกอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูควรร่วมมือกันในการกำหนดเป้าหมาย ดำเนินงานตามแผนโดยมีผู้รับผิดชอบและผู้กำกับติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามกรอบระยะที่กำหนด มีการประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะและต้องมีการสรุปแผนงานเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนครั้งต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับรางวัลหรือประสบความสำเร็จในการบริหารงานด้านวิชาการเพื่อจะได้ทราบถึงปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จได้อย่างไร

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดสมุทรสงคราม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู*. กรุงเทพมหานคร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552 ก). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553*. กรุงเทพมหานคร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2553 (ฉบับที่ 3)* กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.
- กุลขรพี ปรีดีดิถก.(2555). *การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- พิเชษฐ วายูวรรณนะ. (2553). *การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วสันต์ ปรีดานันต์. (2553). *การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม*. สารนิพนธ์มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ภาณพ แจ่มพลอย. (2556). การศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). คู่มือการปฏิบัติงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- โสภา วงษ์นาคเพชร. (2553). การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เอกชัย เอกขุนฤทธิ์. (2556). การจัดองค์กร (Organizing). สืบค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2563 จาก <http://www.gotoknow.org/posts/518309>